

nden
n içinden
nen
OLAYLARIN
İÇİNDE.
olaylar

OLAYLARIN İÇİNDEN

G-HÜR ANADOLU-06

Macide Tanır

Telefonu çevirdim. Cevap geldi :
— Allooo.

— Anneciğim nasılsın?
— Yalçın, sen misin?

Bir yılı aşkın bir zamandır kendisini görmemiştin. Çok zeki ve korkunç bir kulak hafızası var şu Macide Tanır'ın. Sesimden kim olduğumu anlamıştı.

— Gene, dedim, ağlattın beni. Sa natının önünde eğilirim.

Çoğunuz televizyondaki «Anne» oyununu seyretmişsinizdir. Ne kadar tabii, zorlama yapılmadan kaleme alınmış bir televizyon oyunu idi değil mi? Bir piyes ne kadar güzel yazılırsa yazılsın, ora ruh veren oyuncuların sanat kudretidir.

Macide Tanır, «Anne» isimli televizyon oyununda anneyi canlandı rıyordu. Ne kadar içli ve duygulu oynuyordu. Kocasını yeni ölmüş üç çocuklu bir anneydi Macide Tanır. Çocuk ları büyümüş, çoktan baba ocağını terk etmişlerdi. Anne kocasının ölü müyle yapayalnız kalmıştı. Onun hatıralarıyla, dolu evini terk etmeğe bir türlü gönlü elvermiyordu. Altmış yaşındaydı ve kendi kendini geçindirmek peşindeydi. İş bulma kurumundan, iş yerlerine koşuyor, yaşının tesiriyle geri çevriliyordu. Ama çocuklarına yük olmama kararındaydı. Küçük kızının birlikte oturmak için ısrarlı ricalarına, aile saadetlerine gölge düşür memek için büyük bir irade ile karşı koyuyordu. Son girdiği işinden de altı saat içinde çıkarılınca, yalnızlık canına tak demişti. Bir sürü ruhi bunalım sonunda küçük kızına telefon ederek, yanlarında oturmağa muvaffakat eder.

Macide Tanır'ın kızını aramak için, eli telefona giderken geçirdiği ruh bunalımını tasvir eden tablosu, büyük bir sanatkarın çizgilerinin ifadesidir.

Anne kızının evine yerleşir. Fakat kocasının koşturduğuna eskiciye verdirmemek için gösterdiği çabayı tasvir eden oyunu da, uzun müddet televizyon seyircilerinin hafızasından silinmeyecektir. Kızının evi dardır. Çocuklarının yatak ve oyun odasını kendisine verirler. Anne, günün erken saatlerinde gözünü ucar. Çocukların oyuncaklarını eller, kurgulu oyuncaklarla oynar. Ve kimsenin düzenini bozmağı hakkı olmadığı neticesine vararak, yalnız hayatını devam ettirmeğe karar verir ve evi terk eder. Oyun böylece son bulur.

Burada bir oyun kritiği yapmıyorum. Fakat kızı rolündeki Gülgün Kutlu'nun da ustalık oyunu ile esere kendiliğinden birseyler kattığını belirt

mek vazifemdir. Umumiyetle takım halinde başarılı bir televizyon piyesi.

Konu güzel, çekim iyi, sanatkarlar rollerini başarı ile ortaya koyuyorlar. Bu işi kim planlamışsa iyi planlamış. İnşallah Cüneyt Gökçer değildir.

Çünkü bu vesile ile Gökçer'i eleştirmek istiyorum. Yüz bini aşkın televizyon seyircisi, eminim ki, Macide Tanır'ı benim gibi hayranlık hisleriyle seyretmişlerdir.

İşte bu hislerin etkisiyledir ki, Tanır'a telefon ederek, Anne rolünden dolayı, kendisini «Anneciğim» diye hitap ederek kutladım.

Macide Tanır, zannedirim Ankara Konservatuvarının ilk mezunlarından. İmni bir şekilde yetiştirilmiş Türk tiyatrosunun ilk öncülerinden dir.

Ama son senelerde Cüneyt Gökçer'in adam yemek ve Devlet Tiyatrosunu bir aile şiketi gibi yönetmek hevesi yüzünden, geriye itilmiş, sanatı ile orantılı roller kendisinden esirgenmiştir. Piyesler Gökçer ailesinin rol yapabilme yeteneğine uygun karakterleri ihtiva eden eserlerden seçilmiş, diğer bütün artistlerin onların sivrilmesine basamak teşkil edecek şekilde kullanılması ön plânda gözetilmiştir.

Bu haleti ruhiye Muammer Karaca'da da vardır. Sadece kendisi alkış toplamak ister. Yanında, alkışları paylaşacak sanat yetenekleri kudretli eleman istemez. Ama Karaca özel bir tiyatrodur. Devlet tiyatrosu bu zihniyetle yönetilemez.

Devlet Tiyatrosu sanat değeri olan, kudretli sanatkarlara rol veren eserleri oynamak zorunluğundadır.

Cüneyt Gökçer, sanat dışı politikasıyla bugüne dek gelmiş geçmiş Millî Eğitim Bakanlarını istediği istikamete sevk edebileceği başarmıştır. Yeni Millî Eğitim Bakanı'nın da bu oyuna düşmemesini canı gönülden temenni ediyoruz.

Macide Tanır yaşlı kadın rollerini gerçekten başarıyor. Yoksa ihtiyarladı da, col değil, gerçek bir yaşlı kadını oldu, onun için mi bu kadar mükemmel oynuyor?

Macide Tanır, seneler evvel «Ağaçlar Ayakta Ölür» piyesiyle sanatının zirvesine ulaşmıştı. Bir büyükanneyi canlandırmıyordu. Bu piyeste de 60 yaşındaki bir anne rolündeydi.

Ama 15 sene evvel ki, büyükanne rolü bu yargıları çürütmek için yeter ve artar.

Yalçın Uzun